

РЕШЕНИЕ

№ 75

гр. София, 18.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова
Членове: Катерина Рачева
Мария Райкинска

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20211000502799 по описа за 2021 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 24.03.2021г по гр.д. № 1313/2019г СГС, ГО, I-7 състав е обявил за недействително , на осн. чл. 26 от СК, спрямо Р.К. по иск предявен срещу С. И. И. и М.П. П., действието на разпоредбата на С.И. със семейното жилище, негова лична собственост с договор за дарение, обективиран в НА № 88,н.д. №63/2018г на нотариус И. Р. с рег. № ** от НК, с който С.И. дарява на майка си М.П. апартамент Г 5.4 находящ се в гр. ***, ж.к.***, бл.***, вх.*, ет.* с идентификатор 681134.1504.2234.1.100. С решението си съдът е възложил разностите по делото съобразно изхода от спора.

Решението на СГС е обжалвано с две въззивни жалби от ответниците С.И. и М.П. с оплакване за незаконосъобразност. Въззивниците поддържат, че неправилно съдът е приложил разпоредбата на чл.26 от СК, тъй като по делото се установява, че ищцата има и друго лично жилище. Оспорват извода на съда, че процесното жилище има характер на семейно, както и че изводите на съда в тази насока са незаконосъобразни. Поддържат, че съда не е ценил доказателствата в съвкупност и неправилно е възприел изслушаните свидетелски показания. Въззивниците молят решението на СГС да бъде отменено и предявените искове да бъдат изцяло отхвърлени.

Ищцата Р.К., представлявана от адв. С. депозира писмен отговор на въззивните

жалби, с който ги оспорва като неоснователни.

В о.с.з. въззивниците се представляват.

Въззивникът С.И. се представлява от адв. Т., която поддържа въззивната жалба. Моли решението на СГС да бъде отменено. Поддържа оплакването, че процесното жилище не е било семейното жилище, както поддържа оплакването, че са налице основанията по закон даващи право на съпруга да се разпорежи със собственото си жилище. Моли предявените искове да бъдат изцяло отхвърлени. Претендира разноски съобразно представени списъци по чл.80 от ГПК. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от въззиваемата.

Въззивникът М. П. се представлява от адв. Г., който поддържа въззивната жалба. Моли първоинстанционното решение да бъде отменено, а предявените искове – отхвърлени. Претендира разноски, за които представя списък по чл.80 от ГПК.

Въззиваемата страна Р.К. не се явява и не се представлява на съдебно заседание. Депозира писмена молба, с която заявява, че жалбите са неоснователни и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Прави искане за присъждане на разноски, за които представя списък по чл.80 от ГПК.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение. В този смисъл са и дадените указания от ВКС по тълкуването и приложението на закона с ТР №1/2013г на ОСГТК на ВКС- т.т.1 и 4.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Като краен резултат, първоинстанционното решение е правилно и не страда от пороците заявени във въззивната жалба.

По делото се установява от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск за обявяване на недействителността спрямо ищцата Р.К. на сделка между ответниците с предмет-семейното жилище на Р.К. и С.И., лична собственост на С.И., която сделка е обективизирана в НА № 88, н.д. № 63/2018г по описа на нотариус И. Р., на осн. чл.26 от СК.

В отговора на ИМ ответникът С.И. сочи, че ищцата има друго лично жилище.

В отговора на исковата молба ответникът М.П. заявява, че ищцата има друго жилище- апартамент в гр. София, поради което не е необходимо да се иска съгласието ѝ за продажбата на семейното жилище.

Видно от представения по делото НА № 15, н.д. № 878/2006г на нотариус В. И. с

район на действие СРС С.И. е придобил чрез покупко-продажба правото на собственост върху процесното жилище-апартамент Г 5.4, на етап груб строеж.

Сградата, в която се намира процесното жилище е с разрешено ползване от 27.08.2007г, видно от представеното по делото разрешение за ползване, издадено от ДНСК.

Видно от представеното удостоверение за сключен граждански брак С.И. и Р.К. са сключили граждански брак на 07.03.2009г.

Не се спори по делото, че съпрузите имат родени две деца, малолетни.

Видно от НА № 88, н.д. № 63/2018г по описа на нотариус И. Р. с район на действие СРС първият ответник С.И. е дарил на майка си – втория ответник М.П. процесния недвижим имот - апартамент № Г 5.4, находящ се в гр.***, ж.к.***, бл.***,вх.*, ет.* с идентификатор 681134.1504.2234. 1.100, по КККР на гр. София. И двете страни по сделката са били представлявани от Р. И..

Не се спори, че ищцата Р.К. не е давала съгласие за извършеното разпореждане от С.И. със семейното жилище, негова лична собственост. Не се твърди по делото за сделката да е получено разрешение от СРС, по смисъла на чл.26 от СК.

По делото е представен препис от искова молба за развод, която искова молба е депозирана от С.И. против Р.К., видно от която И. е посочил процесното жилище като семейно и е заявил, че го е напуснал на 01.07.2017г.

Видно от представения НА № 102, н.д. № 7911/1997г по описа на нотариус К. Б. ищцата Р.К. и сестра ѝ В. К. са придобили в съсобственост, чрез продажба от С. Г., собствеността върху имот- апартамент № 9 в гр. ***, ж.к. ***, бл.*** от 107кв.м, състоящо се от две стаи, столова, кухня, сервизни помещения и три балкона.

В о.с.з. на 16.02.2021г са изслушани свидетелите Р. И. и Г. К..

Свидетелката К., майка на ищцата, установява, че по време на брака между дъщеря □ и С.И. семейството им живяло в жилището в Цариградски комплекс, бл.***,вх.*, ет.*,ап.4. Според свидетелката семейството е живяло в апартамента от раждането на децата, а ищцата е живяла до 01.08.2018г. Според свидетелката съпрузите нямат друго жилище и ищцата няма друго жилище. Според свидетелката тя и мъжът □ купили преди години след гурбет в Русия жилище, което е записано на двете им дъщери – В. и Р. и в момента в този апартамент живеят тя и мъжът □. Свидетелката установява, че това жилище е двустаен апартамент. Според свидетелката апартаментът е на адрес гр. ***, ж.к. ***, бл.***. Според свидетелката жилището има площ от 74кв.м. Свидетелката установява още, че със съпруга ѝ имат къща в гр. Кюстендил.

Свидетелката Р. И., сестра на първия ответник и дъщеря на втората ответница установява, че Р. и С. са сключили брак през 2009 г и по време на брака си са живеели в семейното им жилище в Цариградски комплекс, бл.***,вх.*, ет.*, ар.*. Според

свидетелката фактическата им раздяла е настъпила м.март-април 2017г. Свидетелката установява, че С. се е изнесъл от семейното жилище м.07.2017г. Според свидетелката Р. има друго жилище, което се намира в ж.к. „***“ *, което е съседният комплекс. Свидетелката установява, че това жилище е доста голямо, Р. е живяла там преди да се ожени. Свидетелката установява, че това жилище Р. притежава заедно със сестра си и през зимните месеци го обитават майката и бащата на Р.. Според свидетелката бракоразводното дело на Р. и С. е започнало 2018 г.

Съгласно чл.26 от СК действията на разпореждане със семейното жилище - лична собственост на единия съпруг, се извършват със съгласието на другия, ако двамата съпрузи нямат друго жилище - обща собственост или лична собственост на всеки един от тях. Когато липсва съгласие, разпореждането се извършва с разрешение на районния съдия, ако се установи, че не е във вреда на ненавършилите пълнолетие деца и на семейството. Сключените сделки в нарушение на това императивно правило са недействителни по отношение на съпруг- несобственик, съгласно разясненията, дадени с ТР №5/2014г по т.д. №5/2013г на ОСГТК-т.2.

Относно това, кое жилище е семейно са дадени задължителни разяснения с ППВС №12/1971г, т.1, съгласно които семейното жилище обхваща съвкупността от жилищни и сервизни помещения, предназначени за задоволяване битовите нужди на цялото семейство-съпрузи, деца и пълнолетни членове. Семейното жилище е това, ползвано до прекратяването на брака, а при фактическа раздяла-до деня на раздялата.

По делото е установено безпротиворечиво, че по време на брака семейството на ищцата и първия ответник – съпрузите и техните деца- са живяли в процесното жилище. Безпротиворечиво е установено, че фактическата раздяла между страните е настъпила в процесното жилище, като съпругът се е изнесъл от него. На този извод навеждат събраните свидетелски показания и заявеното от С.И. в исковата молба за развод с Р.К.. Доказателствата установят извод, че независимо кога е настъпила фактическата раздяла между страните, тя е настъпила като съпругът се е изнесъл от процесното жилище, обитавано дотогава от семейството. Процесният апартамент се явява семейно жилище и същото има този статут до постановяване на развода между страните.

Няма спор, че съпругът се е разпоредил със семейното жилище- негова лична собственост на 01.06.2018г, когато развод между страните не е бил още постановен. Т.е. жилището все още е имало статут на семейно. Няма спор, че разпоредителната сделка със семейното жилище на 01.06.2018г е изповядана без съгласието на съпругата и без заместващото съгласието разрешение от СРС.

При така установеното остава спорен въпроса дали съпрузите са имали друго жилище, което обстоятелство да освободи съпругът- собственик на имота от задължението да се снабди със съгласие от другия съпруг, за да се разпорежи със

собствеността си. Няма спор, че С.И. няма друг жилищен имот. Спорен е въпросът дали ищцата притежава жилищен имот, което да дава основание на С.И. да се разпорежда свободно със своя имот- апартамент.

Установява се по делото, че ищцата притежава жилищен имот- апартамент , в близост до процесния и обитаем, но в съсобственост със своята сестра.

Разпоредбата на чл.26 от СК не дава уточнения какъв трябва да е личния имот на съпруга, за да може другия съпруг да се разпорежи свободно със собствения си имот, семейно жилище.

Разпоредбата на чл.26 от СК има за цел предоставяне закрила на семейството, като гарантира, че съпругът – собственик на семейното жилище не може да лиши семейството си от подслон, да внесе нежелани и резки промени в неговия бит и ежедневие. При тълкуване на тази разпоредба следва да се съобрази живота, воден от семейството до този момент в семейното жилище и съответно може ли имотът, притежаван от съпруга –несобственик на семейното жилище , да осигури този стандарт на живот- обитаемо ли е жилището, в същия град ли е, осигурява ли достъп на децата до тяхното училище и среда и на съпруга- до неговата работа и т.н. В този ред на мисли, според настоящия съдебен състав не може жилище, притежавано в съсобственост с трето лице от съпруга – несобственик на семейното жилище, да гарантира спокойния живот и ежедневие на семейството. Това е така, защото колкото и голям да е делът на съпруга, той не би могъл да попречи на другия съсобственик да упражнява правото да ползва лично общата вещ. Правата на съсобствениците са уредени в чл.30 и сл. от ЗС , те съпритежават правомощието да ползват общата им вещ, като ограничават собствените си права спрямо правата на съсобствениците си. По всяко едно време съсобственикът на ищцата може да поиска ползването на общата вещ и ищцата не може да откаже. По този начин ежедневието на семейството би било смутено, което е неоправдано при наличие на семейно жилище, собствено на другия съпруг. Отделно от това и за пълнота следва да се посочи, че жилището , съсобствено на ищцата , според настоящия съдебен състав, не осигурява възможност за общо ползване от две семейства, предвид установените основни и помощни помещения, съставляващи жилището. Същото е с немалка квадратура, но описаните помещения в него , съобразно НА № 102 , не са достатъчни за спокойното ползване на жилището от ищцата и нейното семейство и от съсобственика в имота. Ето защо, според съдебния състав притежаването на жилище в съсобственост, в процесния случай, не изпълнява изискването на чл.26 СК съпругът- несобственик на семейното жилище да има имот, който фактически да замести семейното жилище и да осигури спокойния живот на семейството.

С оглед изложеното по делото се установява, че процесният имот е семейно жилище на ищцата и първия ответник, че жилището е собственост на съпруга и той се

е разпоредил с имота без съгласието на съпругата, като в същото време съпрузите нямат друго жилище, което да подсури подслона на семейството. Извършеното от съпруга разпореждане е в противоречие с изискванията на чл.26 от СК за действителност на сделка за разпореждане със семейно жилище, индивидуална собственост на единия съпруг. Предявеният иск за обявяване недействителността на тази сделка по отношение на съпругата се явява доказан по основание и следва да бъде уважен.

Изводите на двете съдебни инстанции съвпадат. Постановено решение не страда от пороците посочени във въззивните жалби , не е постановено в нарушение на императивни материално правни разпоредби и следва да бъде изцяло потвърдено.

По отношение на разноските:

При този изход на спора право на разноски пред въззивната инстанция има въззиваемата страна. Въззиваемата страна претендира разноски и доказва такива в размер на 2500лв- реално заплатени за адв. възнаграждение. Въззивникът С.И. прави възражение за прекомерност на разноските на въззиваемата страна. Възражението е неоснователно. Съдебният състав като съобрази минималният размер на адвокатското възнаграждение съобразно чл.7,ал.2, т.4 от НМРАВ, фактическата и правна сложност на делото, намира че заплатеното от въззиваемата страна адвокатско възнаграждение не е прекомерно, поради което не следва да бъде намалявано . Сумата от 2 500лв следва да се възложи върху въззивниците.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261958 от 24.03.2021г, постановено по гр.д. № 1313/2019г по описа на Софийски градски съд, ГО, 7-ми състав , изцяло.

ОСЪЖДА С. И. И. с ЕГН ***** и М. П. П. с ЕГН ***** да заплатят на Р. В. К.- И.а с ЕГН ***** сумата от 2500лв- разноски по делото пред въззивната инстанция, на осн. чл.81 вр. чл.78,ал.1 от ГПК.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____